USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu ve věcech volebních, ve věcech místního a krajského referenda a ve věcech politických stran a politických hnutí složeném z předsedy senátu Tomáše Langáška, soudců Josefa Baxy, Michaely Bejčkové, Radana Malíka, Petra Mikeše, Pavla Molka a Miloslava Výborného (soudce zpravodaj) v právní věci navrhovatele: politického hnutí **ANO 2011**, se sídlem Babická 2329/2, Praha 4, proti odpůrcům: **1) Státní volební komise**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/4, Praha 4, **2) Ing. Mgr. Pavel Karpíšek**, zast. JUDr. Jaroslavem Svejkovským, advokátem se sídlem Kamenická 2378/1, Plzeň, a **3) Občanská demokratická strana**, se sídlem Truhlářská 1106/9, Praha 10, ve věci návrhu na neplatnost hlasování ve volbách do Senátu Parlamentu České republiky, konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018 a ve dnech 12. a 13. 10. 2018, ve volebním obvodě č. 8 Rokycany,

takto:

I. Návrh na vyslovení neplatnosti hlasování ve volbách do Senátu Parlamentu České republiky konaných ve dnech 5. a 6. října 2018 (první kolo) a ve dnech 12. a 13. října 2018 (druhé kolo) ve volebním obvodu č. 8 – Rokycany **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Volební stížnost

[1] Návrhem doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 23. 10. 2018 se navrhovatel domáhal vyslovení neplatnosti hlasování ve volbách do Senátu Parlamentu České republiky, konaných ve volebním obvodě č. 8 Rokycany ve dnech 5. a 6. října 2018 (I. kolo) a ve dnech 12. a 13. října 2018 (II. kolo).

[2] Navrhovatel úvodem poznamenal, že návrh podává ve smyslu § 87 odst. 2 a 3 zákona č. 247/1995 Sb. o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů (dále jen „volební zákon“) jakožto politické hnutí, jehož přihláška k registraci ve volebním obvodu byla pro volby do Senátu zaregistrována.

[3] Podle mínění navrhovatele mohlo dojít k zatemnění volebního výsledku; usuzoval tak na základě výrazných odchylek v počtu odevzdaných platných (resp. neplatných) hlasů a současně při velmi těsném volebním výsledku prvního kola voleb do Senátu Parlamentu

České republiky ve volebním obvodu č. 8 Rokycany mezi kandidátkou doc. MUDr. Miladou Emmerovou, CSc., (kandidátkou postupující do druhého kola senátních voleb z druhého místa) a kandidátkou Lucií Groene, která se umístila na třetím místě. Navrhovatel upozornil na to, že v prvním kole senátních voleb bylo ve prospěch kandidátky doc. MUDr. Milady Emmerové, CSc., odevzdáno celkem 7 019 platných hlasů. Ve prospěch kandidátky Lucie Groene bylo odevzdáno celkem 6 767 platných hlasů; rozdíl odevzdaných platných hlasů mezi oběma kandidátkami činil tedy pouhých 252 hlasů.

[4] V prvním kole voleb bylo v obvodu č. 8 Rokycany evidováno 114 158 oprávněných voličů; z vydaných 49 908 obálek bylo do uren vhozeno 48 024 obálek. Počet hlasů označených jako „platné“ byl 44 449, což představovalo 92,56 % z celkově odevzdaných hlasů. Procento platných hlasů bylo v tomto obvodě nejnižší v rámci všech volebních obvodů v prvním kole voleb do Senátu Parlamentu České republiky a výrazně se odchylovalo od průměru. Pokud nebyl do celkového výsledku započten obvod č. 8 Rokycany, pak činil průměr platných hlasů na volební obvod 96,05 %, což bylo o 3,49 % více než právě v citovaném volebním obvodě. Tyto své závěry navrhovatel podpořil odkazem na přehled platných hlasů v prvním kole voleb do Senátu Parlamentu České republiky.

[5] Provedením analýzy toho, v kolika volebních okrscích ve volebním obvodu č. 8 Rokycany byl počet odevzdaných platných hlasů v prvním kole senátních voleb nižší než 90 %, navrhovatel zjistil, že z celkového počtu 270 volebních okrsků ve volebním obvodě č. 8 Rokycany v 73 volebních okrscích (tedy v ¼ volebních okrsků) počet platných hlasů nepřekročil hranici 90 %. Nadto v osmi volebních okrscích nepřekročil ani 80 % platných hlasů. Počet platných odevzdaných hlasů ve volebním okrsku Černíkovice a Hvozdec byl přitom dokonce nižší než 70 %. Toto zjištění podle navrhovatele bez jakýchkoliv pochybností vyvolává nejistotu ohledně správnosti zpracování výsledků prvního kola voleb ve volebním obvodě č. 8 Rokycany. Podmínka významné indicie ve smyslu judikaturou Nejvyššího správního soudu dovozených závěrů, která je způsobilá vyvolat pochybnosti o správnosti výsledků voleb, byla podle něj naplněna.

[6] Navrhovatel dále upozornil na to, že v řadě volebních okrsků, v nichž byl odevzdán nízký počet platných hlasů, se vyskytly významné odchylky v neprospěch kandidátky Lucie Groene. Příkladem uvedl volební okrsek č. 2 Tlučná, v němž obdrželi kandidáti, kteří se umístili na prvním místě (Mgr. Ing. Karpíšek) a druhém místě (doc. MUDr. Milada Emmerová, CSc.), každý o 100 hlasů více než kandidátka Lucie Groene. Obdobně odchylný výsledek byl zaznamenán také ve volebním okrsku č. 1 Manětín. Při porovnání hlasů pro kandidátku doc. MUDr. Miladu Emmerovou, CSc., a kandidátku Lucii Groene se podle navrhovatele další odchylky bez existence vysvětlení vyskytly ve volebních okrscích Radnice, č. 2 Zbiroh, Drozdov, č. 1 Hrádek, Strašnice a Volduchy. Ve volebních okrscích, ve kterých byl počet platných hlasů vyšší, přitom k takovýmto odchylkám nedocházelo.

[7] Závěrem navrhl, aby Nejvyšší správní soud přezkoumal volební dokumentaci prvního kola voleb do Senátu Parlamentu České republiky konaných dne 5. a 6. října 2018 ve volebním obvodě č. 8 Rokycany; v případě, že zjistí porušení volebního zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb, navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že hlasování ve volbách do Senátu Parlamentu České republiky konaných ve dnech 5.

a 6. října 2018 (I. kolo voleb) a ve dnech 12. a 13. října 2018 (II. kolo voleb) ve volebním obvodě č. 8 je neplatné.

II. Vyjádření účastníků řízení

[8] Odpůrce 1), tedy Státní volební komise, sdělil, že není volebním orgánem, který zjišťuje výsledky voleb. Pouze vyhlašuje a uveřejňuje celkové výsledky voleb. Uvedl, že pouze soud může v rámci soudního přezkumu voleb přikročit k přepočítání hlasů ve volebním okrsku a za tímto účelem otevřít zapečetěnou volební dokumentaci; tento úkon nepřísluší žádnému volebnímu orgánu. Je pak výlučně na posouzení soudu, zda shledá důvody pro rozhodnutí o neplatnosti hlasování. Závěrem upozornil na to, že členové sekretariátu Státní volební komise byli v rámci realizace oprávnění podle § 23 volebního zákona přítomni dne 6. 10. 2018 sčítání hlasů ve volební místnosti v obci Bohy ve volebním obvodu č. 8 Rokycany. V postupu okrskové volební komise přitom nedostatky neshledali.

[9] Odpůrce 2), Ing. Mgr. Pavel Karpíšek, uvedl, že počet platných odevzdaných hlasů v prvním kole voleb v obvodě č. 8 Rokycany vyjádřený v procentech není – jak tvrdí navrhovatel – neúměrně nízký. Ve srovnání s výsledkem ve volebním obvodu Svitavy, kde byl celkový počet platných hlasů 93,43 %, činí procentuální rozdíl v platných hlasech mezi tímto obvodem a obvodem č. 8 Rokycany pouze 0,87 %. Obdobně je tomu i v dalších případech. Průměr uváděný navrhovatelem je ovlivněn vyššími procenty platných hlasů v konkrétních volebních obvodech; při porovnání s jednotlivými volebními obvody však výsledky ve volebním obvodu č. 8 Rokycany nijak výrazně nevybočují. Ani následná argumentace navrhovatele ohledně neplatnosti hlasů v jednotlivých volebních okrscích a provedené porovnání odevzdaných platných hlasů zejména pro doc. MUDr. Miladu Emmerovou, CSc., a Lucii Groene, podle odpůrce 2) blíže nevysvětluje, v čem navrhovatel spatřuje porušení konkrétního ustanovení volebního zákona. Je přirozené, že rozdílné voličské preference jsou odvislé mimo jiné od velikosti obce, což potvrzují i výsledky ve volebním obvodu Rokycany. Nízký počet odevzdaných platných hlasů pro jednotlivé kandidáty je odrazem preferencí voličů a s počtem platných odevzdaných hlasů související neúspěch ve volbách není sám o sobě argumentem, z něhož by bylo možné dovozovat porušení volebního zákona.

III. Průběh řízení

III. A Vymezení okruhu osob účastnících se řízení

[10] Navrhovatel označil za účastníka řízení pouze sebe sama.

[11] Účastníky řízení o návrhu na neplatnost hlasování jsou podle § 90 odst. 2 s. ř. s. navrhovatel (politické hnutí ANO 2011), příslušný volební orgán (Státní volební komise), kandidát, jehož volba byla napadena (Ing. Mgr. Pavel Karpíšek), a politická strana, na jejíž kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena (Občanská demokratická strana).

[12] Pokud by v průběhu řízení Nejvyšší správní soud shledal, že existují důvody, pro které má být vyslovena neplatnost hlasování ve volbách návrhem napadených, nepochybně by se takový výsledek soudního přezkumu volebního procesu dotknul či přinejmenším mohl dotknout i jiných osob než zvoleného kandidáta a politické strany,

která jej jako kandidáta navrhla. Je však nemyslitelné, aby takovéto osoby potenciálně průběhem a výsledkem návrhem zahájeného řízení dotčené neměly možnost řízení se účastnit, a to bez ohledu na to, že je navrhovatel za účastníky neoznačil.

[13] Nejvyšší správní soud především s ohledem na ústavní charakter práva účastnit se řízení o podaném návrhu (srov. čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod) proto – podobně jako v řízení vedeném pod sp. zn. Vol 76/2018 – oslovil jako možné osoby zúčastněné na řízení též ostatní kandidáty voleb do Senátu ve volebním obvodu č. 8 Rokycany (Michal Drabík, doc. MUDr. Milada Emmerová, CSc., Lucie Groene, MUDr. Zdeněk Hess, Ph.D., Zdeněk Chýnovský, Mgr. David Redl, Ing. Martin Uhlíř) a politické strany, které tyto kandidáty navrhly (Moravská a Slezská pirátská strana, Česká strana sociálně demokratická, Česká pirátská strana, Komunistická strana Čech a Moravy, Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura, TOP 09).

[14] Na výzvu soudu, aby oznámily, zda hodlají práva osoby zúčastněné na řízení uplatnit, však žádná z oslovených osob ve lhůtě Nejvyšším správním soudem stanovené pozitivně nereagovala. Nadále bylo tedy řízení vedeno pouze s navrhovatelem a osobami uvedenými shora v odst. [11].

III. B Shromáždění podkladů pro posouzení věci

[15] Nejvyšší správní soud zjistil ze sdělení Státní volební komise ze dne 15. 10. 2018, o vyhlášení a uveřejnění celkových výsledků voleb do třetiny Senátu Parlamentu České republiky konaných ve dnech 5. a 6. října 2018 (první kolo) a ve dnech 12. a 13. října 2018 (druhé kolo), uveřejněného pod č. 231/2018 Sb. (dále jen „sdělení Státní volební komise"), že ve volebním obvodu č. 8 Rokycany byl ve druhém kole voleb senátorem zvolen Ing. Mgr. Pavel Karpíšek. Nejvyšší správní soud dále zjistil, že ve volebním obvodu č. 8 Rokycany byli navrženi dále uvedení kandidáti; v prvním kole voleb získali v tabulce označený počet hlasů.

číslo	jméno a příjmení	Navrhující strana	Počet hlasů v I. kole
8	Michal Drabík	Moravská a Slezská pirátská strana	524
3	Doc. MUDr. Milada Emmerová, CSc.	Česká strana sociálně demokratická	7 019
4	Lucie Groene	ANO 2011	6 767
6	MUDr. Zdeněk Hess, Ph.D.	Česká pirátská strana	5 339
1	Zdeněk Chýnovský	Komunistická strana Čech a Moravy	5 360
2	Ing. Mgr. Pavel Karpíšek	Občanská demokratická strana	12 694
5	Mgr. David Redl	Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura	4 372
7	Ing. Martin Uhlíř	TOP 09	2 374

[16] Do druhého kola senátních voleb postoupili s nejvyšším počtem hlasů doc. MUDr. Milada Emmerová, CSc., (7 019) a Ing. Mgr. Pavel Karpíšek (12 694).

[17] Dne 24. 10. 2018 si soud k prvotnímu ověření navrhovatelem tvrzené indicie porušení volebního zákona vyžádal volební dokumentaci z volebních okrsků, ve kterých počet platných hlasů podle navrhovatele nepřekročil 80 % (Černíkovice, Hvozdec, Hlohovice, Těně, Břasy, Kaceřov, Myslinka, Trnová) a z šesti volebních okrsků (zde vyjmenovaných v odst. [6]), v nichž se dle navrhovatele v prvním kole voleb vyskytly„*další anomálie bez existence nějakého vysvětlení ... ve prospěch doc. MUDr. Milady Emmerové, CSc.*“.

[18] Vyžádaná volební dokumentace byla předána Nejvyššímu správnímu soudu dne 26. 10. 2018.

[19] Nejvyšší správní soud zjistil stav a v dále uvedeném rozsahu i obsah vyžádané volební dokumentace a před jejím vrácením znovu sám vlastní pečetí dokumentaci uzavřel a obcím, od nichž byla vyžádána, vrátil.

[20] S výjimkou obce Trnová, od níž byla volební dokumentace dodána v nezalepených a nezapečetěných obálkách volně vložených do rovněž nezapečetěné papírové krabice, předaly jednotlivé obce vyžádanou dokumentaci v zapečetěných krabicích a obálkách.

[21] Volební dokumentace z obce Černíkovice (1 okrsek) obsahovala 4 zapečetěné obálky ručně popsané takto:

- *Odevzdané úřední obálky – senát 1 kolo*
- *Odevzdané platné hlasovací lístky – senát 1. kolo*
- *Odevzdané úřední obálky – senát 2. kolo*
- *Platné hlasovací lístky – senát 2 kolo*

(opsáno včetně pravopisných chyb)

Skutečný obsah těchto obálek zjištěný Nejvyšším správním soudem byl tento:

První obálka - Odevzdané úřední obálky – Senát 1. kolo	56 obálek žlutých orazítkovaných	
Druhá obálka - Odevzdané platné hlasovací lístky – Senát 1. kolo	Ing. Martin Uhlíř	3
	MUDr. Zdeněk Hess, Ph.D.	3
	Mgr. David Redl	3
	Lucie Groene	10
	Ing. Mgr. Pavel Karpíšek	13
	Mgr. David Redl	3
	Zdeněk Chýnovský	6
Třetí obálka - Odevzdané úřední obálky – Senát 2.	11 obálek bílých orazítkovaných	

kolo		
Čtvrtá obálka - Platné hlasovací lístky – Senát 2. kolo	Ing. Mgr. Pavel Karpíšek	10
	Doc. MUDr. Milada Emmerová, CSc.	1

V zapečetěné krabici byl dále vložen seznam voličů (vypracovaný Ministerstvem vnitra 23. 9. 2018 na žádost obce), *Protokol o bezchybném převzetí výsledků hlasování ve volebním okrsku Českým statistickým úřadem do dalšího zpracování* podepsaný vlastnoručně s datem 6. října 2018 16:06:42 Ing. Pavlem Tykvartem, opis výsledků hlasování v okrsku 1 obce Černíkovice, *Protokol o potvrzení informativní hlášky v zápisu o průběhu a výsledku hlasování ve volebním okrsku obce Černíkovice* podepsaný 6. 10. 2018 15:42 pověřenými zástupci okrskové volební komise (S. B., M. B.). Dále obsahovala volební dokumentace obce Černíkovice *Protokol o bezchybném převzetí výsledků hlasování ve volebním okrsku Českým statistickým úřadem do dalšího zpracování* ze dne 13. října 2018 spolu s dalším opisem výsledku hlasování v okrsku s datem 13. 10. 2018. Volební dokumentace z obce Černíkovice neobsahovala zápis o průběhu a výsledcích hlasování v prvním kole senátních voleb; ten lze rekonstruovat ze zmíněného Protokolu o potvrzení informativní hlášky v zápisu o průběhu a výsledku hlasování ve volebním okrsku obce Černíkovice, z Protokolu o bezchybném převzetí výsledků hlasování ve volebním okrsku Českým statistickým úřadem do dalšího zpracování a z Českým statistickým úřadem zjištěných výsledků hlasování. Z obsahu kontrolovaných obálek bylo Nejvyšším správním soudem ověřeno, že všechny výsledky hlasování zpracované v tomto volebním okrsku Českým statistickým úřadem přesně odpovídaly průběhu 1. a 2. kola voleb do Senátu.

[22] Součástí volební dokumentace z dalších volebních okrsků [Hvozdec, Hlohovice (okrsky č. 1, 2, 3, 4), Těně, Břasy (okrsky č. 1, 2), Myslinka, Trnová, Radnice, Zbiroh (okrsek č. 2), Drozdov, Hrádek (okrsek č. 1), Strašice (okrsek č. 1, 2) a Volduchy] vždy byl řádně vyplněný a zapisovateli a členy volebních komisí podepsaný *Zápis o průběhu a výsledku hlasování*. Z těchto zápisů je zjevné, kolik obálek bylo v jednotlivých obcích vydáno voličům pro první kolo senátních voleb, kolik obálek bylo v této volbě voliči odevzdáno a kolik platných hlasů bylo odevzdáno.

[23] Zápis o průběhu a výsledku hlasování v 1. kole voleb do Senátu ve volebním okrsku obce Hvozdec přesně odpovídá obsahu volební dokumentace kontrolované Nejvyšším správním soudem. Volební dokumentaci k druhému kolu těchto voleb obec Hvozdec Nejvyššímu správnímu soudu nepředložila, avšak vzhledem k rozsahu námitky navrhovatele upínající se především ke zpochybnění průběhu 1. kola voleb do Senátu a s přihlédnutím k potřebě ověřit prvotně, zda lze z navrhovatelem tvrzené anomálie počtu neplatných hlasů dovodit neplatnost celého hlasování, nepovažoval Nejvyšší správní soud za nezbytné po této dokumentaci dále pátrat. Z týchž důvodů provedl Nejvyšší správní soud také u dalších uvedených obcí kontrolu souladu zápisů o průběhu a výsledku hlasování pouze ve vztahu k 1. kolu napadených senátních voleb. Nepochybně totiž platí, že bylo-li by zjištěno neplatné hlasování v 1. kole voleb s tím, že by neplatnost tohoto hlasování mohla zásadním způsobem znevěrohodnit výsledky tohoto kola voleb v celém volebním obvodu č. 8 Rokycany, nemělo by význam jakkoli ověřovat validitu výsledků již proběhlého druhého volebního kola; i to by totiž musilo být opakováno.

[24] Ve volebních okrscích č. 1 a 2 obce Hlohovice odpovídal zápis o průběhu a výsledku hlasování volební dokumentaci kontrolované Nejvyšším správním soudem. Tamtéž ve volebním okrsku č. 3 nesouhlasil v zápisu vykázaný počet vydaných platných a odevzdaných obálek (shodně 29) s jejich skutečným, ke kontrole předloženým počtem (32). Vykázaný počet platných hlasů byl však shodný s počtem kontrolovaných hlasovacích lístků. Tamtéž v okrsku č. 4 byl v zápise uveden počet vydaných a odevzdaných obálek (shodně 15); ve skutečnosti bylo těchto obálek ke kontrole předáno 30. Vykázaný počet platných hlasů byl však shodný s počtem kontrolovaných hlasovacích lístků.

[25] Ve volebním okrsku Těně a volebním okrsku č. 1 Břasy byl zápis o průběhu a výsledku hlasování v plné shodě s kontrolovanou volební dokumentací. Ve volebním okrsku č. 2 Břasy odpovídal zápisu o průběhu a výsledku hlasování počet kontrolovaných obálek (odevzdaných i kontrolovaných 193); ke kontrole předložený počet odevzdaných hlasovacích lístků (152) neodpovídal zápisu, ve kterém bylo vykázaných platných hlasů uvedeno 148.

[26] Volební dokumentace v obcích Myslinka a Trnová přesně odpovídala zápisu o průběhu a výsledku hlasování.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[27] Nejvyšší správní soud prvotně ověřil, že podaný návrh je věcně projednatelný, neboť obsahuje veškeré zákonem stanovené náležitosti (§ 37 odst. 3 a § 93 odst. 2 s. ř. s.) a byl včas (§ 87 odst. 2 volebního zákona) podán osobou oprávněnou (§ 90 odst. 1 s. ř. s., § 87 odst. 2 volebního zákona) u věcně a místně příslušného soudu (§ 90 s. ř. s., § 88 volebního zákona).

[28] V souvislosti s tvrzením navrhovatele týkajícím se údajně nestandardního počtu neplatných hlasů v některých volebních okrscích (a též i souhrnně v celém volebním obvodu č. 8 – Rokycany) připomíná Nejvyšší správní soud svůj judikatorní závěr vyslovený již v usnesení čj. Vol 82/2006-51, podle nějž indicií způsobilou vyvolat pochybnosti o správnosti vyhlášeného výsledku voleb by při těsném volebním výsledku „*mohl být například vysoký počet odevzdaných hlasů označených za neplatné v jednom či několika volebních okrscích*“. V projednávané věci rozdíl mezi hlasy odevzdanými v 1. kole voleb pro kandidátku doc. MUDr. Miladu Emmerovou, CSc., postoupivší na druhém místě do 2. kola voleb a pro nepostoupivší kandidátku navrhovatele Lucii Groene činil 252 hlasů. Aby však tato indicie mohla vést k úspěšnému zpochybnění výsledku hlasování a výsledku voleb v celém volebním obvodu, musilo by být v dalším řízení zjištěno, že existence neplatných volebních hlasů odevzdaných v rámci některých volebních okrsků nebyla výsledkem projevené vůle voličů, ale měla kořen v chybných postupech při vyhodnocování voleb volebními komisemi, které v rámci sčítání hlasů v jednotlivých volebních okrscích výsledky hlasování ověřovaly a předávaly k dalšímu zpracování Českému statistickému úřadu. Právě pro zjištění, zda takovéto okolnosti v činnosti okrskových volebních komisí pro volby ve volebním obvodu č. 8 – Rokycany existovaly, vyžádal si Nejvyšší správní soud volební dokumentaci z uvedených volebních okrsků.

[29] Nedostatky vedené volební dokumentace předložené k přezkumu Nejvyššímu správnímu soudu (viz odst. [17]) jsou shrnuty zde v odst. [20] až [26].

[30] Aniž by Nejvyšší správní soud jím zjištěné závady bagatelizoval, může v souhrnu konstatovat, že ověřená pochybení nebyla materiálně způsobilá zjištěné výsledky hlasování znevěrohodnit; zejména z těchto především formálních nedostatků nevyplynulo, že by počet neplatných hlasů, a to ani ve volebních okrscích, v nichž navrhovatel volební průběh zpochybňoval, neodpovídal skutečnosti.

[31] I v projednávané věci bylo třeba vycházet z presumpce správnosti závěrů jednotlivých okrskových volebních komisí, nebyl-li v konkrétním případě prokázán opak (k tomu srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2010, čj. Vol 67/2010 - 47, tam zejm. odst. [28]).

[32] Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že ani kontrolou volební dokumentace vyžádané jako vzorek z některých volebních okrsků volebního obvodu č. 8 – Rokycany na základě navrhovatelem tvrzené indicie (indicie podporující návrhem uplatněnou neplatnost hlasování v prvním kole voleb do Senátu ve dnech 5. a 6. října 2018 a z toho plynoucí neplatnost hlasování též ve druhém kole týchž voleb ve dnech 12. a 13. října 2018) nezjistil nic, co by nasvědčovalo závěru, že je nezbytné zkontrolovat volební dokumentaci ve všech volebních okrscích volebního obvodu č. 8 – Rokycany. Za neexistence jakýchkoli důkazů a zejména za neexistence čehokoliv, co by zakládalo pochybnosti o regulérnosti sčítání hlasů okrskovými volebními komisemi, neměl Nejvyšší správní soud pochybnosti o tom, že jisté – i jím zjištěné – nedostatky v činnosti těchto komisí (např. při vedení dokumentace, jejím zabezpečení a archivaci) nebyly způsobeny jakýmkoliv záměrným jednáním či snad dokonce snahou o manipulaci s výsledky voleb. Nic takového ostatně ani navrhovatel netvrdil.

[33] Nejvyšší správní soud dále připomíná, že ve své judikatuře (srov. např. usnesení ze dne 28. 11. 2006, čj. Vol 82/2006 - 51, ze dne 23. 11. 2010, čj. Vol 67/2010 - 47, ze dne 22. 10. 2014, čj. Vol 18/2014 - 46, či ze dne 20. 11. 2014, čj. Vol 23/2014-110) opakovaně zdůrazňoval význam a důležitost okrskových volebních komisí, a to i pro zabezpečení ústavních práv vyplývajících z čl. 5 Ústavy a čl. 22 Listiny základních práv a svobod; zvláště podrobně akcentovalo význam práva delegovat členy a náhradníky do všech volebních komisí ve volebním obvodu, v němž daný subjekt kandiduje, naposledy uvedené usnesení Vol 23/2014. Nejvyšší správní soud též opakovaně judikoval, že zákonnost průběhu voleb a zjišťovaní jejich výsledků je stěžejní úlohou především okrskových volebních komisí, neboť volební soud by měl do volebního procesu zasáhnout pouze výjimečně (srov. např. odst. [38] citovaného usnesení Vol 18/2014).

[34] Představa navrhovatele, že na základě jím předložené indicie bez dalšího povolá Nejvyšší správní soud ke kontrole výsledků hlasování ve volbách v celém volebním obvodu a tím k nahrazení činnosti okrskových volebních komisí činností volebního soudu, je mylná, neboť přezkum volebním soudem je pouze posledním (ultima ratio), a nikoliv pravidelným a běžným prostředkem kontroly průběhu voleb.

[35] Není v možnostech Nejvyššího správního soudu zjišťovat, proč právě ve volebním obvodu č. 8 – Rokycany byl počet platných volebních hlasů v prvním kole senátních voleb (5. 10. – 6. 10. 2018) nejnižší ze všech volebních obvodů České republiky, v nichž se senátní volby roku 2018 konaly. Ostatně takové zjištění, i kdyby možné bylo, je pro posouzení věci naprosto bezvýznamné. Vždy bude v rámci voleb existovat nějaký volební obvod (a v každém volebním obvodu i vždy také nějaký volební okrsek), u nějž bude

zaznamenán nejnižší (a zrcadlově v jiném obvodu nejvyšší) počet platných hlasů. Podobně bez významu (ale jistou zajímavostí) je i zjištění, že ani v předcházejících volbách nedosahovaly počty platných hlasů v 1. kole senátních voleb ve volebním obvodu č. 8 – Rokycany žádných závratných poměrů (2012 – 88,04 %, 2006 – 88,05 %, 2000 – 92,11 %). Důležité není zjišťovat, z jakého důvodu se v tom či onom volebním obvodu (obci, okrsku) chovají voliči tím či oním způsobem, ale v rámci přezkumu průběhu voleb ověřit, že zjištěné a zaznamenané výsledky voleb odpovídaly realitě hlasování.

[36] Návrhová argumentace, podle níž výsledný počet neplatných hlasů ve volebním obvodu, v němž hlasování napadá, je „*alarmující a zcela objektivně a bez jakýchkoliv pochybností vyvolávající nejistotu ohledně správnosti zpracování výsledku 1. kola voleb*“ je z důvodů shora vyložených nedůvodná.

[37] Kromě pochybností dovozených navrhovatelem z počtu neplatných hlasů v 1. kole voleb argumentoval navrhovatel několika okrsky, v nichž získala kandidátka doc. MUDr. Milada Emmerová, CSc., více hlasů než jím navržená kandidátka Lucie Groene (viz zde odst. [6]).

[38] Toto navrhovatelovo tvrzení nepodložené ničím jiným než jeho prohlášením, že jde o „*anomálii bez existence nějakého vysvětlení*“ není však ani „*indicií*“ ve smyslu judikatury Nejvyššího správního soudu, tedy indicií, která by byla schopna v jakémkoliv směru vést Nejvyšší správní soud byť i jen k prvotním krokům ověřujícím, zda jde o indicii schopnou v rámci dalšího řízení její oprávněnost potvrdit. Krátce řečeno: fakt, že v některé obci získá ten či onen kandidát více hlasů než kandidát jiný, či více hlasů, než kolik jich on sám získal v obci jiné, není žádnou nevysvětlitelnou anomálií, ale zcela samozřejmým výsledkem voleb; ten se přirozeně v různých obcích může lišit a také se pravidelně liší.

V. Závěrečné shrnutí a náklady řízení

[39] Pro uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že tvrzené „*zatemnění volebního výsledku*“ nebylo navrhovatelem prokázáno. Nejvyšší správní soud nezjistil, že by ustanovení volebního zákona byla porušena způsobem, který by hrubě ovlivnil výsledky hlasování (§ 87 odst. 3 volebního zákona), a proto jako nedůvodný podaný návrh zamítl.

[40] Náhradově nákladový výrok se opírá o ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce Nejvyššího správního soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 7. listopadu 2018

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu